O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Chirchiq davlat pedagogika
universiteti rektori
G.L. Muxamedov
____
2023 yil “___” __________

MILLIY VA HARAKATLI O‘YINLARNI O‘QITISH METODIKASI
O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60112200 – Jismoniy madaniyat

Chirchiq - 2023

Fan/modul kodi	O‘quv yili	Semestr	Kreditlar	
SHO‘M109	2023-2024	1-2	5-4	
Fan/modul turi	**Ta’lim tili**		**Haftadagi dars soatlari**	
majburiy	O‘zbek/rus		4	

1.	**Fan nomi**	**Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**
	Milliy va harakatli o‘yinlarni o‘qitish metodikasi	**120**	**150**	**270**

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – fan bo‘yicha tarixiy taraqqiyot davomida o‘ynalgan o‘yinlarni tiklash, ta’lim muassasalarida o‘tkaziladigan jismoniy tarbiya darslarida milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazishga o‘rgatish, uning estetik jihatlari, o‘yinlar orqali sog‘lom turmush tarzini shakllantirish, jismoniy tarbiya darslarida harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazishga o‘rgatish, o‘yinlarda qo‘llanadigan turli usullar, bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash va barkamol avlodni tarbiyalashga mos bilim, ko‘nikma va malakalarini shakllantirishdir. Ma’ruza va seminar mashg‘ulotlarida o‘qitishning faol uslublaridan foydalangan holda nazariy bilim beriladi, amaliy mashg‘ulotlarda esa ma’ruza va seminar mashg‘ulotlarida egallangan bilimlarni amalda bajarib, ko‘nikma va malakalari shakllantiriladi.

Fanning vazifalari – quyidagilardan iborat:

- milliy va harakatli o‘yinlarni tarixiy taraqqiyotini o‘rganish va ularni tahlil qilish;
- milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish;
- milliy va harakatli o‘yinlarni bolalarning yoshiga mos holda tanlashni amaliy tanishtirish;
- milliy va harakatli o‘yinlarda hakamlik qilish;
- milliy va harakatli o‘yinlarning estetik xususiyatlari anglatish;
- milliy va harakatli o‘yinlar orqali sog‘lom turmush tarzini targ‘ib toptirish malakalarini shakllantirish;
- milliy va harakatli o‘yinlar orqali jismoniy sifatlarni rivojlantirish va oshirish yo‘llarini o‘rgatish;
- sport turlari bo‘yicha mashg‘ulotlarni o‘tkazish uchun milliy va harakatli o‘yinlardan foydalanish;
- maktabgacha ta’lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchi bolalarni yoshiga mos holda jismoniy tarbiya daqiqalarida milliy va harakatli o‘yinlarni qo‘llash;
- umumta’lim maktab o‘quvchilarini yoshiga mos holda jismoniy tarbiya darslarida milliy va harakatli o‘yinlarni qo‘llash;
- katta yoshdagilarni jismoniy tarbiya va sport bilan shug‘ullantirishda jismoniy qobiliyatlariga mos holda milliy va harakatli o‘yinlarni qo‘llash kabi vazifalar amalga oshiriladi.

II. Nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Fanga kirish, harakatli o‘yinlarni tarixi va fanning umumiy talablari

Harakatli o‘yinlar va uni o‘qitish metodikasi fanining umumiy mazmuni, maqsadi, vazifalari hamda fanni o‘zlashtirishga qo‘yilgan umumiy talablar, harakatli o‘yinlarni rivojlanish tarixi haqida ma’lumotlarga ega qilish.

2-mavzu. Milliy va harakatli o‘yinlarni turlari va ularni pedagogik ahamiyati

Milliy va harakatli o‘yinlarni bolalarni yoshini hisobga olgan holda tashkil qilish, harakatli o‘yinlarni turlari va pedagogik ahamiyati haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish. Harakatli o‘yinlarni mazmunini tushuntirish, o‘yinlarni tavsifi, harakatli o‘yinlarni ta’lim beruvchi, tarbiyalovchi, sog‘lomlashtiruvchi ahamiyatlari haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish. Har bir harakatli o‘yinni tarbiyaviy pedagogik ahamiyati haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish.

3-mavzu. Milliy va harakatli o‘yinlarni tanlash va tahlil qilish

Milliy va harakatli o‘yinlarni bolalarni yoshiga mos holda tanlash va o‘tkazish, ya’ni maktabgacha ta’lim, umumta’lim maktab, litseylar va kasb-hunar maktablari o‘quvchilarning yosh xususiyatlarini va jinsini hisobga olgan holda katta, o‘rta va kichik me’yordagi harakatlarga taalluqli o‘yinlar mazmuni, tavsifi, tahlil qilish va o‘tkazish metodlari.

4-mavzu. Milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish

Milliy va harakatli o‘yinlarni o‘tkazish joylarini tanlash, tashkil qilish va shart-sharoitlarini tayyorlash hamda o‘yinga yordamchilar tayinlash bo‘yicha nazariy ma’lumotlar berish.

Milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish. Maktabgacha ta’lim, umumta’lim maktab, akademik-litsey va kasb-hunar maktablari o‘quvchilarining yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda o‘yinlarni me’yorlash va o‘tkazish uslubiyatlari haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish. O‘yinga rahbarlik qilish, o‘yinni boshlanishi, o‘yinchilarni harakatini tashkil etish va ijodiy tashabbuskorligini rivojlantirish, o‘yinchilarni hulqini va o‘yinni borishini kuzatish haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish. O‘yinga hakamlik qilish bo‘yicha nazariy ma’lumotlar berish. Harakatli o‘yinlarda yuklamani tartibga solish usullari, o‘yinni davom etish vaqti, o‘yinni tugashi, o‘yin natijalarini aniqlash va yakunlash haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish.

5-mavzu. Jismoniy tarbiya darslari va sport mashg‘ulotlari mazmuniga mos holda milliy va harakatli o‘yinlarni rejalashtirish

hamda o‘tkazish.

Ta’lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya darslarining o‘quv dasturiga mos ravishda milliy va harakatli o‘yinlarni tanlash, tahlil qilish va rejalashtirish haqida ma’lumotlarga ega qilish. Sport turlari bo‘yicha mashg‘ulotlarga milliy va harakatli o‘yinlarni tanlash va o‘tkazish hamda rejalashtirish haqida ma’lumotlarga ega qilish.

6-mavzu Harakatli o’yinlar bo’yicha amaliy mashg’ulotlarni o’tkazish texnologiyasi

Turli xil harakat malakalariga ega bo‘lgan o ‘yin mazmuni va qoidasi bilan amaliy tanishish. sport turiga va tanlangan sport turiga tanlashda qo'llaniladigan o'yinlar

III. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Milliy va harakatli o‘yinlarni bolani yoshiga mos holda tanlash va o‘tkazish.
2. Milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish.
3. Milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish.
4. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining tayyorlov va yakuniy qismiga mos holda tanlash hamda tahlil qilish.
5. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining tayyorlov va yakuniy qismiga mos holda tanlash hamda tahlil qilish.
6. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining asosiy qismiga mos holda tanlash va o‘tkazish.
7. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining asosiy qismiga mos holda tanlash va o‘tkazish.
8. Kichik yoshdagi bolalarga beriladigan milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish.
9. O‘rta yoshdagi bolalarga beriladigan milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish.
10. Katta yoshdagi bolalarga beriladigan milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish.
11. Estafetali harakatli o‘yinlarni o‘tkazish.
12. Estafetali harakatli o‘yinlarni o‘tkazish.
13. Nutqni rivojlantiruvchi harakatli o‘yinlarni o‘rgatish.
14. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali sport o‘yinlari elementlarini o‘rgatish (f/l,b/l,v/l,q/t).
15. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali sport o‘yinlari elementlarini o‘rgatish (f/l,b/l,v/l,q/t).
16. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali sport o‘yinlari elementlarini o‘rgatish (f/l,b/l,v/l,q/t).
17. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali sport o‘yinlari elementlarini o‘rgatish (f/l,b/l,v/l,q/t).

18. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish (kuch, tezkorlik, chaqqonlik).
19. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish (kuch, tezkorlik, chaqqonlik).
20. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish (kuch, tezkorlik, chaqqonlik).
21. Sport bayramlarini o‘tkazishda milliy va harakatli o‘yinlardan foydalanish.
22. Sport bayramlarini o‘tkazishda milliy va harakatli o‘yinlardan foydalanish.
23. Sport to‘garak mashg‘ulotlari va bayram tadbirlarini o‘tkazish jarayonida harakatli o‘yinlardan foydalanish.
24. Sport to‘garak mashg‘ulotlari va bayram tadbirlarini o‘tkazish jarayonida harakatli o‘yinlardan foydalanish.
25. Milliy va harakatli o‘yinlarni bolani yoshiga mos holda tanlash va o‘tkazish.
26. Kichik, o‘rta, katta yoshdagi bolalarga beriladigan milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish.
27. Milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish (quvnoq startlar).
28. Milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish (quvnoq startlar).
29. Milliy va harakatli o‘yinlarni tashkil qilish va o‘tkazish (quvnoq startlar).
30. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining tayyorlov va yakuniy qismiga mos holda tanlash hamda tahlil qilish.
31. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining asosiy qismiga mos holda tanlash va o‘tkazish.
32. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining asosiy qismiga mos holda tanlash va o‘tkazish.
33. Milliy va harakatli o‘yinlarni jismoniy tarbiya darsining tayyorlov va yakuniy qismiga mos holda tanlash hamda tahlil qilish.
34. Estafetali harakatli o‘yinlarni o‘tkazish.
35. Estafetali harakatli o‘yinlarni o‘tkazish.
36. Nutqni rivojlantiruvchi harakatli o‘yinlarni o‘rgatish.
37. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali futbol o‘yini elementlarini o‘rgatish.
38. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali voleybol o‘yini elementlarini o‘rgatish.
39. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali basaketbol o‘yini elementlarini o‘rgatish.
40. Milliy va harakatli o‘yinlar orqali qo’l to’pi o‘yini elementlarini o‘rgatish.
41. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish (tezkor-kuch,kuch, chidamlilik, chaqqonlik).
42. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish (tezkor-kuch,kuch, chidamlilik, chaqqonlik).
43. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish (tezkor-kuch,kuch, chidamlilik, chaqqonlik).
44. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o‘yinlarni o‘rgatish (tezkor-kuch,kuch, chidamlilik, chaqqonlik).
45. Sport bayramlarini o‘tkazishda milliy va harakatli o‘yinlardan foydalanish.
46. Sport bayramlarini o‘tkazishda milliy va harakatli o‘yinlardan foydalanish.
47. Sport to‘garak mashg‘ulotlari va bayram tadbirlarini o‘tkazish jarayonida harakatli o‘yinlardan foydalanish.
48. Sport to‘garak mashg‘ulotlari va bayram tadbirlarini o‘tkazish jarayonida harakatli o‘yinlardan foydalanish.

IV. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Fanga kirish, milliy va harakatli o'yinlarni tarixi va fanning umumiy talablari.
2. Milliy va harakatli o'yinlarni turlari va ularni pedagogik ahamiyati.
3. Milliy va harakatli o'yinlarni tanlash va tahlil qilish.
4. Milliy va harakatli o'yinlarni tashkil qilish va o'tkazish.
5. Jismoniy tarbiya darslari va sport mashg'ulotlari mazmuniga mos holda milliy va harakatli o'yinlarni rejalashtirish hamda o'tkazish.
6. Harakatlio'yinlar mazmuni va qoidalarni tashkil qilish va o'tkazish

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Harakatli o'yinlarni qisqacha tarixi.
2. Harakatli o'yinlarning milliy qadriyatlarimizdagi o'rni.
3. Haraktli o'yinlar xaqida tushuncha qisqacha tarixi, davrlari pedagogik axamiyati.
4. Harakatli o'yinlarni tarbiyaviy sog'lomlantiruvchi va bilim berish axamiyatlari.
5. Harakatli o'yinlarni o'tkazishda bolalarni yosh xususiyatlarini hisobga olish.
6. Harakatli o'yinlarning pedagogik axamiyati
7. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarga o'tkaziladigan harakatli o'yinlar.
8. O'rta maktab yoshidagi o'quvchilarga o'tkaziladigan harakatli o'yinlar.
9. Katta maktab yoshidagi o'quvchilarga o'tkaziladigan harakatli o'yinlar.
10. Milliy va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi fanining maqsadi hamda vazifalari.
11. Milliy va harakatli o'yinlar tarixi va qisqacha tushuncha, turkumlari, rivojlanish bosqichlari va pedagogik ahamiyati.
12. O'yin raxbariga qo'yiladigan talablar. O'qituvchini o'yinga tayyorlanishi.
13. Milliy va harakatli o'yinlarni bolani yoshiga mos holda tanlash, tahlil qilish va o'tkazish.

14. Milliy va harakatli o'yinlarni tashkil qilish va o'tkazish.
15. Milliy va harakatli o'yinlarni darsni asosiy qismida mos holda tanlash va tahlil qilish.
16. Kichik yoshdagi bolalarga beriladigan milliy va harakatli o'yinlarni o'rgatish.
17. O'rta yoshdagi bolalarga beriladigan milliy va harakatli o'yinlarni o'rgatish.
18. Katta yoshdagi bolalarga beriladigan milliy va harakatli o'yinlarni o'rgatish.
19. Estafetali harakatli o'yinlarni o'tkazish.
20. Nutqni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlarni o'rgatish.
21. Suvda o'ynaladigan harakatli o'yinlarni o'rgatish.
22. Darsdan tashqari o'ynaladigan harakatli o'yinlarni o'tkazish.
23. Harakatli o'yinlar orqali sport o'yinlari elementlarini o'rgatish.
24. Jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi milliy va harakatli o'yinlarni o'rgatish.
25. Sport bayramlarini o'tkazishda milliy va harakatli o'yinlardan foydalanish.
26. Sog'lomlashtiruvchi hamda hordiq chiqaruvchi milliy va harakatli o'yinlarni o'rgatish.
27. Harakatli o'yinlarni rejalashtirish va nazorat qilish, harakatli o'yinlar jarayonida sport anjomlari va inshootlaridan foydalanish.
28. Sport to'garak mashg'ulotlari va bayram tadbirlarini o'tkazish jarayonida harakatli o'yinlardan foydalanish.
29. Jismoniy tarbiya va sport tizimida milliy o'yinlarning o'rni
30. Harakat qobiliyatlarini aniqlashda milliy harakatli o'yinlarning o'rni
31. Darsdan tashqari o'tkaziladigan harakatli o'yinlar tanaffus vaqtlarida o'tkaziladigan o'yinlar.
32. Harakatli o'yinlar va ularning mazmuni.
33. Sport turlariga xos harakatli o'yinlar.
34. Turli yoshdagi harakatli o'yinlarni o'tkazish.
35. Harakatli o'yinlarga o'rgatish uslubiyati.
36. Haraktli o'yinlarga dastlabki o'rgatishning psixopedagogik ahamiyati.
37. Harakatli o'yinlar fanini o'zlashtirish, o'yinlarga o'rgatishda qo'llaniladigan na'munaviy texnologik haritalar.
38. Harakatli o'yinlar bo'yicha amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish texnologiyasi va namunaviy texnologik xaritalar.
39. Maktab kechalari va bayramlarida o'tkaziladigan o'yinlar.
40. Umumta'lim maktablar uchun yangi dasto'rdagi harakatli o'yinlarni roli va axamiyati.

3. **VI. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Milliy va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi fanining maqsadi hamda vazifalari; milliy va harakatli o'yinlar tarixi va qisqacha tushuncha, turkumlari, rivojlanish bosqichlari va pedagogik ahamiyati; harakatli

	o'yinlarni bolani yoshiga mos holda tanlash, tahlil qilish va o'tkazish metodikasi; harakatli o'yinlarni tashkil qilish va o'tkazish metodikasi; sport bayramlarini o'tkazishda harakatli o'yinlardan foydalanish; sog'lom turmush tarzini shakllantirishda sportning o'rni va ahamiyatini bilishi; harakatli o'yinlarda foydalaniladigan sport jihozlari va maydonlari ***haqida tasavvurga ega bo'lishi;*** **(bilim)** - milliy va harakatli o'yinlarni darsning asosiy qismiga mos holda tanlash va tahlil qilish; kichik, o'rta va katta yoshdagi bolalarga beriladigan harakatli o'yinlarni o'rgatish; estafetali harakatli o'yinlar, nutqni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlar, suvda o'ynaladigan harakatli o'yinlar, darsdan tashqari o'ynaladigan harakatli o'yinlar, harakatli o'yinlar orqali sport o'yinlari elementlarini, jismoniy sifatlarni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlar, sog'lomlashtiruvchi hamda hordiq chiqaruvchi harakatli o'yinlarni o'rgatish ***haqida bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma).*** - milliy va harakatli o'yinlarni rejalashtirish va nazorat qilish, harakatli o'yinlar jarayonida sport anjomlari va inshootlaridan foydalanish; sinfdan tashqari, kuni uzaytirilgan guruhlarda va sport bayramlari tadbirlarini o'tkazish jarayonidagi xalq o'yinlaridan foydalanish ***malakalariga ega bo'lishi kerak.***
4.	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari** ma'ruza; keys-stadi; individual loyihalar; taqdimotlar qilish; guruhlarda ishlash; jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish; "BBB", "Tarozi", "SWOT-tahlil", "Sinkveyn", "FSMU", o'yin, musobaqa, aylanma trenirovka, takroriy mashq, o'zgaruvchan mashq, qat'iy tartiblashgan mashqlar.
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida amaliy va og'zaki topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	**IX. Asosiy adabiyotlar:** 1. Usmonxo'jayev T.S. "Harakatli o'yinlar". O'quv qo'llanma T.: O'qituvchi 1992 y. 2. M.N. Shermatov Sport va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi. (futbol) O'quv qo'llanma Toshkent "ZEBO-PRINT".: 2022 y. 3. J.M. Shukurllayev Sport va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi. (voleybol) O'quv qo'llanma Toshkent "ZEBO-PRINT".: 2022 y.. 4. S.X. Xabibullayev. «Sport va harakatli o'yinlar va uni o'qitish metodikasi»(Gandbol) o'quv qo'llanma "YANGI CHIRCHIQ BOOK" nashriyoti Toshkent 2023 y.

	5. R.S. Mamatqulov. «Sport va harakatli o'yinlar va uni o'qitish metodikasi»(Basketbol) o'quv qo'llanma "YANGI CHIRCHIQ BOOK" nashriyoti Toshkent 2022 y. **X.Qo'shimcha adabiyotlar:** 1. Raximqulov K.D. Harakatli o'yinlar (ma'ruzalar matni) 2001y. 2. Xo'jayev F, Murodov M, Mirsolixov.S. Xalq milliy o'yinlari 1-qism. Toshkent - 2001 y. 3. Normurodov A.N. O'zbek milliy o'yinlari T.: - 1999 y. 4. Rahimqulov K.D., Usmonxo'jayev T.S. Jismoniy tarbiyadan bolalar va o'smirlar uchun 1000 mashq hamda harakatli o'yinlar. 2001y. 5. Raximqulov K.D. «Kichik yoshdagi bolalarning qaddi qomatini rivojlantirishga mo'ljallangan mashqlar va harakatli o'yinlar» 2001 y. 6. Xojayev P, Raximqulov K.D, Nigmanov B.B. "Harakatli o'yinlar va uni o'qitish metodikasi" Cho'lpon nashriyoti T.: 2010 y. 7. Active schools. Kori ki te Kura. Games sport New Zealand 2012 ear. 8. A Hand Book For Teaching Sports 1958-2008 ear. 9. Harko Brown. Traditional Maori Games. - Copyright © 2006 ear. 10. Adam Goodes. Yulunga: Traditional Indigenous Games. - Sydney 2009 ear. **XI.Axborot manbalari:** 1. www.cspi.uz 2. www.pedagog.uz 3. www.edu.uz 4. www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK) 5. www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portali
7.	**Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023-yil 29-avgustdagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan**
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** M.N. Shermatov - Chirchiq davlat pedagogika universiteti "Jismoniy madaniyat" kafedrasi dotsent v.b. (PhD). J.M. Shukurllayev - Chirchiq davlat pedagogika universiteti "Jismoniy madaniyat" kafedrasi dotsent v.b. (PhD).
9.	**Taqrizchilar:** U.R.Radjapov – Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti "Jismoniy tarbiya va sport" kafedrasi mudiri, professor. T. S. Achilov - Chirchiq davlat pedagogika universiteti "Sport va ChHT" fakulteti dekani, dotsent.